

Aan de Staatssecretaris Mijnbouw

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Auteur

[REDACTED]
[REDACTED]

TER BESLISSING

Datum

3 oktober 2022

Kenmerk

PDGGO-DSGG / 22502590

Bhm: 22507882

Kopie aan

Bijlage(n)

2

nota

Wijziging waardevermeerderingsregeling na 1
december 2022

Parafenroute

[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

Aanleiding

Op 1 december 2022 loopt de huidige waardevermeerderingsregeling af. De afgelopen periode zijn twee varianten uitgewerkt en tegen elkaar afgewogen. De gekozen variant is uitgewerkt in de regeling. Daarnaast is een Kamerbrief opgesteld ter toelichting van de keuze en ter aanbieding voor voorhang bij de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de Kamerbrief en regeling te verzenden aan de Tweede Kamer ter voorhang.

Kernpunten

- De waardevermeerderingsregeling biedt bewoners die meer dan €1.000 schade vergoed krijgen van het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) de mogelijkheid om eenmalig maximaal €4.000 subsidie aan te vragen voor verduurzaming van hun woning.
- Deze regeling wordt uitgevoerd door SNN. De verdere invulling van de regeling is daarom afgestemd met hen.
- Aan de waardevermeerderingsregeling wordt de aanvullende voorwaarde toegevoegd dat mensen die na 1 december 2022 een schademelding hebben gedaan bij het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG), alleen nog in aanmerking komen voor de regeling wanneer zij tenminste 1 jaar hebben moeten wachten op een schadebesluit. Deze invulling wordt na 2 jaar geëvalueerd.
- Daarbij komt er een ruime overgangsregeling waarbij iedereen die vóór 1 december 2022 een schademelding heeft gedaan bij het IMG, in aanmerking komt voor de waardevermeerderingsregeling onder de voorwaarden zoals deze vóór 1 december 2022 golden. Hierover wordt duidelijk naar bewoners gecommuniceerd zodat zij weten wanneer zij hun schademelding moeten indienen om hier nog voor de overgangsregeling in aanmerking te komen.
- De waardevermeerderingsregeling is oorspronkelijk in het leven geroepen ter compensatie van overlast in het proces rondom de schadeafhandeling door

NAM. Onder de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen en het IMG is de schadeafhandeling sterk verbeterd: er wordt veel meer schade gehonoreerd en de procedure is veel minder belastend. De overlast van het schadeafhandelingsproces is hierbij in de meeste gevallen verminderd. Dit rechtvaardigt beperking van de waardevermeerderingsregeling. Echter, in complexe gevallen is het niet altijd mogelijk voor het IMG om binnen 1 jaar een schadebesluit te nemen. Deze bewoners ervaren nog steeds overlast van het schadeafhandelingsproces. Daarom blijft de regeling voor deze groep bestaan.

Vervolgproces:

- Deze week komt het Adviescollege Toetsing Regeldruk met een advies over de regeldruk, naar aanleiding daarvan wordt de tekst in de regeling hierover definitief gemaakt en kunnen nog kleine wijzigingen in de toelichting gemaakt worden.
- U of de DGGO neemt kort voor verzending naar de Kamer contact op met het IMG en de regio om hen te informeren over de wijziging van de regeling.
- Uiterlijk 10 oktober informeert u de Tweede Kamer over de voorgenomen wijziging.
- De conceptregeling ligt dan 30 dagen, exclusief recesdagen, voor in de voorhangprocedure.
- Daarna wordt de regeling u aangeboden voor ondertekening en publicatie in de Staatscourant.
- Op 1 december gaat de wijziging in.

Toelichting

Huidige regeling:

- De waardevermeerderingsregeling (WVM) biedt iedere woningeigenaar die schade vergoed krijgt van meer dan €1.000 door het IMG de mogelijkheid om eenmalig maximaal €4.000 subsidie aan te vragen voor verduurzaming van hun woning.
- Deze regeling is in 2017 opgezet als compensatie voor het slechte en trage verloop van schadeafhandeling door de NAM.
- Bij Voorjaarsnotabesluitvorming is €225 mln. vrijgemaakt voor de regeling, waarvan €75 mln. is bestemd om de regeling te kunnen verlengen tot 1 december 2022 en €150 mln. ingezet wordt na 1 december. Ter vergelijking: de raming voor ongewijzigde continuering van de regeling komt uit op bijna €800 miljoen.

Optie A:

- Per 1 december 2022 wordt de huidige WVM aangevuld met de voorwaarde dat bewoners alleen recht hebben op de WVM wanneer zij na hun schademelding langer dan 1 jaar hebben moeten wachten op het schadebesluit van het IMG.
- Hierbij komt een overgangsregeling waarbij bewoners die vóór 1 december 2022 een schademelding hebben ingediend bij het IMG ook recht hebben op de WVM wanneer zij minder dan een jaar hebben moeten wachten.
- Er is 150 mln. euro gereserveerd voor deze gewijzigde voortzetting; 100 mln. voor de overgangsregeling en 50 mln. voor de aangepaste voortzetting. Dit dekt de 2 à 3 duizend mensen per jaar die meer dan een jaar moeten wachten

op het schadebesluit van het IMG. Deze invulling is opgenomen in de
voorjaarsnota 2022.

Optie B:

- Per 1 december 2022 wordt de huidige WVM zo aangepast dat deze alleen nog toegankelijk is voor mensen die kiezen voor de 'herstel in natura' regeling (HIN) van het IMG.
- Deze optie is aangedragen door het IMG.
- Hierbij komt eveneens een overgangsregeling waarbij bewoners die voor 1 december 2022 een schademelding hebben ingediend bij het IMG ook recht hebben op de WVM wanneer zij minder dan een jaar hebben moeten wachten.
- Momenteel maken per jaar ongeveer 500 mensen gebruik van HIN. Het IMG verwacht dat een groei van het aantal HIN aanvragen tot 1500. Uitgaande van een maximaal verwacht gebruik van 1500 aanvragen per jaar, zou dit in totaal 30 mln. budget gebruiken.

Afweging:

Deze afweging is gemaakt aan de hand van de volgende argumenten:

- Optie A sluit aan bij het oorspronkelijke doel van de waardevermeerderingsregeling, namelijk het compenseren voor overlast in het schadeafhandelingsproces. Optie B sluit hier niet bij aan.
- Optie B is uitvoerbaar mits beperkt tot bewoners die kiezen voor Herstel in Natura zoals aangeboden door het IMG. Dit zorgt echter voor een onuitlegbaar verschil met mensen die het herstel in eigen beheer uitvoeren. Optie A is goed uitvoerbaar.
- Optie B kan worden opgevat als een oneigenlijke manier om mensen te bewegen tot het accepteren van HIN en daarmee af te zien van een schadevergoeding in geld. De kans is groot dat deze voorwaarde met succes bij de rechter wordt aangevochten op grond van 'détournement de pouvoir', zeker omdat EZK zich dan wederom inhoudelijk bezig houdt met de schadeafhandeling.
- Optie B creëert verschillen tussen mensen die hun schade laten herstellen via HIN van het IMG en mensen die liever zelf een aannemer kiezen of de schade zelf kunnen herstellen.
- Om verschillen te verminderen geeft het IMG aan dat EZK ervoor kan kiezen om ook mensen die hun eigen herstel uitvoeren aanspraak te laten maken op de waardevermeerderingsregeling. Het stimuleren van herstel in eigen beheer is echter niet uitvoerbaar, want;
 - Het is moeilijk alle facturen te controleren en af te bakenen wat wel en niet onder herstelmaatregelen valt. Dit zou bouwkundige kennis vereisen waarbij SNN een factuur van een aannemer moet vergelijken met het schaderapport van het IMG. SNN geeft aan hier niet de expertise voor te hebben.
 - Het is onduidelijk hoeveel mensen hun schadevergoeding gebruiken voor schadeherstel, waardoor de budgettaire implicaties hiervan niet bekend zijn.
- Bij optie A heeft het IMG de zorg geuit dat dit tot een prikkel kan leiden om het schadeafhandelingsproces te vertragen om in aanmerking te komen voor de gewijzigde WVM. Wij begrijpen deze zorg, maar achten dit risico klein. Bewoners geven aan behoefte te hebben aan snelle duidelijkheid in de schadeafhandeling en het is voor hen lastig inschatten welke onderdelen in het proces tot vertraging leiden. Daarbij heeft u eerder bij tegen het IMG

- aangegeven bereid te zijn tot een evaluatie van de WVM na 2 jaar waardoor dit gemonitord en aangepast kan worden indien problemen zich voordoen.
- Het IMG geeft aan dat het zelf ook al een overlastvergoeding van tussen de €250 en €1000 uitkeert als mensen langer dan 1 jaar moeten wachten. Echter, dat staat niet in de weg om de waardevermeerderingsregeling ook op deze groep te richten.

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Kenmerk

PDGGO-DSGG / 22502590